

Estd. 1962

'A++' Accredited by NACC (2021) फॅक्टस : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. e-mail: bos@unishivaji.ac.in
with CGPA 3.52

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR-416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABX-2609000 website- www.unishivaji.ac.in

FAX 0091-0231-2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS - 2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर — ४१६००४.

दुर्घटनी (ईपीएबीएक्स) २६०९००० अभ्यास मंडळे विभाग — २६०९०९४

जा.क्र./शिवाजी वि./अ.मं./इतिहास/
प्रति,

दि. 13 JUL 2022

No 0 0 2 5 2

मा. प्राचार्य/संचालक,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था,
शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर

विषय : बी. ए. भाग ३ सेमिस्टर ५ च्या इतिहास विषयाच्या
(Semester-V, Course No. X DSE E-64) (Political History
of the Marathas) पेपरच्या सुधारीत अभ्यासक्रमाबाबत...

महोदय,

उपरोक्त विषयानुसार आपणास आदेशान्वये कळविण्यात येते की, बी. ए. भाग ३ सेमिस्टर ५ च्या इतिहास विषयाच्या (Course No. X DSE E-64) (Political History of the Marathas) सुधारीत अभ्यासक्रमास मान्यता देण्यात आलेली आहे. हा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून लागू केला जाईल. सोबत सदर अभ्यासक्रमाची प्रत जोडली आहे. तसेच विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in (Online Syllabus) या संकेतस्थळावर ठेवण्यात आला आहे.

सदर अभ्यासक्रम सर्व संबंधित विद्यार्थी व शिक्षकांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावी ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

उपकुलसचिव

१०/११
१२/१/२२

सोबत : अभ्यासक्रमाची प्रत.

प्रत : १. प्र. अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा.

२. अध्यक्ष, इतिहास अभ्यास मंडळ.

३. संचालक, परीक्षा व मुल्यापन मंडळ कार्यालयास.

४. परिक्षक नियुक्ती विभागास.

५. बी. ए. परीक्षा विभागास.

६. संगणक केंद्र/आय. टी. सेल विभागास.

माहितीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी.

B.A. Part - III
Semester V, Course No. X
Political History of the Marathas (1707-1818)

Course Objectives: The course is designed to study the political history of the Marathas after the year 1707. The Maratha polity was transformed into the largest political entity of India in the eighteenth century. At the same time the state of Kolhapur (Karvir) came into existence and flourished during this period. This course examines the tripartite relations between the Peshwa, Karvir Chhatrapati and the Nizam. It highlights contribution of Chhatrapati Sambhaji –II and Maharani Jijabai to the making of Karvir state. The course introduces the students to the political developments responsible for the expansion of Maratha power in the eighteenth century. Lastly, the course explores the causes and events that led to the eventual decline of Maratha power.

Course Outcomes:

After studying the course the student will be able to...

1. Describe the political conditions of the Marathas upto the year 1740
2. Explain the role of Balaji Bajirao.
3. Understand the establishment of Karvir state and political significance of the treaty of Warna.
4. Explain the causes and effects of the Battle of Panipat.
5. Describe the Peshwa-Karvir -Nizam relations.
6. Understand the political condition of the Marathas after 1761.
7. Know and evaluate the contribution of Chhatrapati Sambhaji II and Maharani Jijabai of Karvir
8. Explain the relations between Chhatrapatis of Karvir and the British.
9. Critically analyze the causes for the decline of Maratha power.

Module I: Political condition up to 1740

- a. Release of Chhatrapati Shahu; Struggle between Chhatrapati Shahu and Maharani Tarabai; Establishment of Karvir State; Treaty of Warna
- b. Peshwa BalajiVishwanath : Delhi Campaign, Maratha Confederacy
- c. Peshwa Bajirao - Northern Policy
- d. Peshwa Bajirao - Nizam relations

Module II: BalajiBajirao and Battle of Panipat(1761)

- a. Relations with Angre
- b. Conflict with Raghujji Bhosale
- c. Battle of Panipat-1761
- d. Peshwa -Karvir- Nizam relations

Module: III Political condition after 1761

- a. Madhavrao Peshwa
- b. Mahadji Shinde
- c. Nana Phadnavis
- d. Contribution of Chhatrapati Sambhaji II and Maharani Jijabai of Karvir

Module IV: Decline of the Maratha Power

- a. Peshwa Bajirao II
- b. Second and Third Anglo- Maratha War
- c. Causes for the decline of Maratha power
- d. Chhatrapatis of Karvir and the British

Select Reference books:

1. पवार, अप्पासाहेब (संपा), ताराबाई कालीन कागदपत्रे, खंड १, शिवाजी विद्यापीठ, २०१८
2. भावे, वा. कृ., पेशवेकालीन महाराष्ट्र, पुनर्मुद्रित, इंडियन काउन्सिल अब्ह हिस्टॉरिकल रिसर्च, नवी दिल्ली, १९७६
3. पगडी, सेतुमाधवराव., मराठ्यांचे स्वातंत्र्ययुद्ध, पुणे, १९६२
4. रानडे, महादेव गोविंद., मराठी सत्तेचा उत्कर्ष, वरदा प्रकाशन, २०१६
5. देशपांडे, प्र.न., मराठी सत्तेचा उत्कर्ष, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, २००९
6. फाटक, न.र. (अनु.), मराठी सत्तेचा उत्कर्ष, (म.गो. रानडेकृत राईज ऑफ मराठा पॉवर चे भाषांतर)
7. पवार, जयसिंगराव., महाराणी ताराबाई, ताराराणी विद्यापीठ प्रकाशन, १९७५
8. पवार, जयसिंगराव., मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त, कोल्हापूर, १९९३
9. शेजवलकर, त्र्यंश., श्री शिवछत्रपती-संकल्पित शिवचरित्राची प्रस्तावना, आराखडा. व साधने, मराठा मंदीर प्रकाशन, मुंबई, १९६४.
10. शेजवलकर, त्र्यंश., पानिपत १७६१, जोशी आणि लोखंडे प्रकाशन, १९६१
11. सरदेसाई, गो. स., मराठी रियासत, १ ते ८ खंड, पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे
12. आठल्ये, वि. अ., कोल्हापूर राज्याचे सातारा व पुणे दरबाराशी संबंध, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००७
13. गर्गे, स. मा., करवीर रियासत, प्रकाशक गो. य. राणे, कोल्हापूर, १९८०
14. शिंदे, खंडेराव., कोल्हापूर राज्याचा इतिहास, निर्मिती प्रकाशन, कोल्हापूर, २०२०
15. राणे, अमरसिंह., खणे, बी. डी., रानिंगा उमाकांत (संपा) यूगयुगीन करवीर, इतिहास दर्शन, भारतीय इतिहास संकलन समिति, कोल्हापूर २०१३
16. Dighe,V.G., Peshwa Bajirao and Maratha expansion, Karnatak Publishing House, Bombay, 1944
17. Ranade,M.G., Rise of Maratha Power, 1900
18. Sharma,S.R.,The founding of Maratha freedom, Orient Longmans, Bombay, 1964
19. Sinha,H.N.,Rise of the Peshwas, The Indian Press (Publications) Ltd, Allahabad, 1954
20. Sen,S.N.,Anglo Maratha Relations 1785-1796, Macmillan , Madras, 1974
21. Gupta ,P.C., Bajirao II and East India Company, Allied Publications Private Limited, Calcutta, 1964
22. Brij Kishore, Tarabai and his Times , Bombay , 1963
23. Sardesai,G.S. - New History of Maratha's Vols I,II and III, Bombay, 1948